

Minu elu kutse

*Kus olid küll nii kaua sa,
mu saatust, elu kutsega?*

Millisena kujutatakse ette saatust? On ta meid kõiki ümbritsev õhk või hoopiski mateeria meie käteulatuses? Ehk hoopis on Saatust meie kaitseingel, igaühel oma, kes juhib meie samme ja õpetab elukogemuste kinkimisega? Ma tutvustan teile enda saatust – õhkõrna tegelast, kes on alati minu juures, kuid mitte kunagi piisavalt lähedal, et teda näha, et teda oma kätega puudutada. Kuid ma olen teda *kuulnud*, tema hüüet, *kutset*, mis andis elule sisu ning andis mulle võimaluse suhelda maailmaga nii, nagu ma seda nüüdseks kõige paremini teha oskan. Saatust kutsus mind kirjutama. Ma jutustan selle loo. Minu enda loo.

Kuskil kaugel-kaugel, kus inimese jalg pole kunagi astunud, ketravad saatusejumalannad saatuselõnga, millest lõpuks tekib saatusevaip; vaip, kus on kirjas kõik meie eluteed ja käänakud, kus saatusejumalannad on kirja pannud meie katsumused ning õnnestumised. Sellele vaibale kooti kord ühe noore tütarlapse saatust, kooti sisse tema anded ja soovid, unelmad ning eksimused. Kooti tema elulõng, millest tütarlapsel endal aimugi ei olnud. Ja siis ükskord saadeti pisikese tüdrukuga juurde tuvi – mitte valge, vaid hõbedane. Muinasjutuline. See tuvi tõi kutse; midagi, mis oli tüdruku jaoks nii asendamatu, nii eriline, et see andis võimaluse elu endaga rääkida. Selles kutses oli saatuse enda hääl, mis kinkis talle tema esimese ande.

Saadest andest, kirjutamisandest, avastas tüdrukuke, et tal on nii palju maailmale öelda, mida ta enne polnud osanud sõnadesse panna. Rääkida tunnetest, mis enne ei leidnud tema seest teed välja. Ta kirjutas ja avastas, et see on tema, et see on osa

temast ja tema on osa sellest. Kirjutamismaailmast, kus saab luua tegelaste elulõngasid ning määrata nende teid justkui saatus määrab tema oma. Ta kirjutas ja lõi ning nautis annet, mis talle kingiti. Nautis sõnade kõla ning mõtet, mis peitis ennast ridade vahele. Ta rääkis elust, rääkis tunnetest, rääkis õnnest ja õnnetusest. Lõpuks, aastaid hiljem leidis ta ennast oma senise loomingu tipult – iseenda raamatu esitluselt, kus inimesed olid tulnud austama tema loomingut. Sel hetkel teadis tüdruk, et see on tema tulevik. Kirjutada inimestele, kirjutada ja öelda neile mõtteid, mis tema peas keerlevad, jagada tundeid, mis tema hinges tormavad. Kirjutada ja nautida kirjutamist.

Mõni aasta hiljem sai tüdruk, kes selleks ajaks oli juba pisike piiga, uue kutse: uue ande ja uue armastuse. Armastuse teatri vastu, armastuse näitlemise ja lava, rambivalguse ja lehekülgede viisi teksti vastu. Kunsti vastu, mis tekib ükskord ja ainult sel hetkel, seal laval ja tema hingest, tema tegudest, tema sõnadest. Kunsti vastu, mis ei ole mitte paberil ega sõnades, vaid temas endas ja ja tema huultel. Ta armastas seda sama palju, kui kirjutamist, see oli tema oma tema kirg ja ta teadis, et enam kunagi ei saa ta teatripisikust lahti; et see pisik saadab teda elu lõpuni, särab tema elulõngas hõbepisaratena, mis on tekkinud rõõmust, mitte kurbusest. Kuigi kirjutamine on tüdruku elu sisu, on näitlemine see, mis pakub kirjutamisele tuge ning kinkib imepärast naudingut.

Olles jõudnud ristmikule, kus tuleb kaheldes langetada otsuseid edasiminekuks, sulgeb nüüdseks juba noor neidis silmad, lootes näha saatusevaipa, oma tuleviku radu. Ning ta vaatab kaugemale ette, laseb vaimul rännata ning leiab kirja saatuselt, mille olemasolust tal polnud aimugi. See kiri on tema teadmine, tema armastus, tema avastus kogu eluks, mis annab julgust pimesi saatusekäike vastu võtta. Pole tähtis, kas ta tee viib ülikoolis arstiteaduskonda või hoopiski advokaadiks õppima. Pole tähtis, kas ta ees särab teekond vabatahtlikuna prantsuse keelt õpetades või teadlasena Nobeli preemiat vastu võttes. Tähtis on see, et ta teeks midagi, mida ta armastab kogu oma südame ja hingega. Ja vaadates iseendasse, teadis ta, mida ta armastab. Seepärast oligi kirja sisu järgmine:

Kirjutamine on minu osa, minu anne, minu elu tõeline kutse. Ma mäletan siiani hetke, kui ma oma esimese loo sõnad paberile panin, seda tunnet, mis siiani mu sees on – tunnet, et see mida ma teen on õige ja kuulub minuga kokku. Ma ei kujuta ette, et ma

enam ei kirjuta, et seda sooja tunnet ei voola minust enam läbi, kui ma loon uut maailma, mida ei eksisteeri mitte kuskil mujal, kui ainult minu peas. Kirjutamine on loomine ja andmine, võluukse kinkimine lugejale kui pääsetee reaalsusest. Ka minu jaoks on see pääsetee – pääsetee tunnetest, mis mõnikord mässates otsivad teed välja, kuid mis ei leia häälekõla, et rääkida. Mis ei leia helinat, et heliseda kõrvus. Siis on need tunded veel vaid mässavad sõnad, mis paberile voolates muutuvad kullaks ning suudavad vestelda, öelda lugejale sõnumi ka siis, kui mina olen liiga kaugel, et lugejale ise silma vaadata. Näitlemine aga on mu kirg, mis minu hinges pesitseb, täpselt kirjutamise kõrval. Käänak saatuse rajal, saatusevaibal, kus ma naudin rambivalgust, pean oma enda monoloogi ning tunnen, et see hetk seal on minu ja ainult minu oma. Hetk, kus pilgud jälgivad mind ning inimesed kuulavad minu sõnu. Ükskõik, milline mu saatuserada ees pimeduses ka poleks, ma loodan, et saatusejumalannad on teatri mu eluteega põiminud, kinkinud mulle võimaluse teatri salapärase rütmiga kaasas käia ning lasta voolata minusse teatri olemust, mis kingiks mulle uhked tiivad, et kanda ühkelt näitleja tiitlit. Need anded teevad minust selle, kes ma olen. Selle, kelle saatuse kirjutasid kord minu saatusejumalannad saatusevaibale.

Merilin Jürjo, Tallinna Prantsuse Lütseum